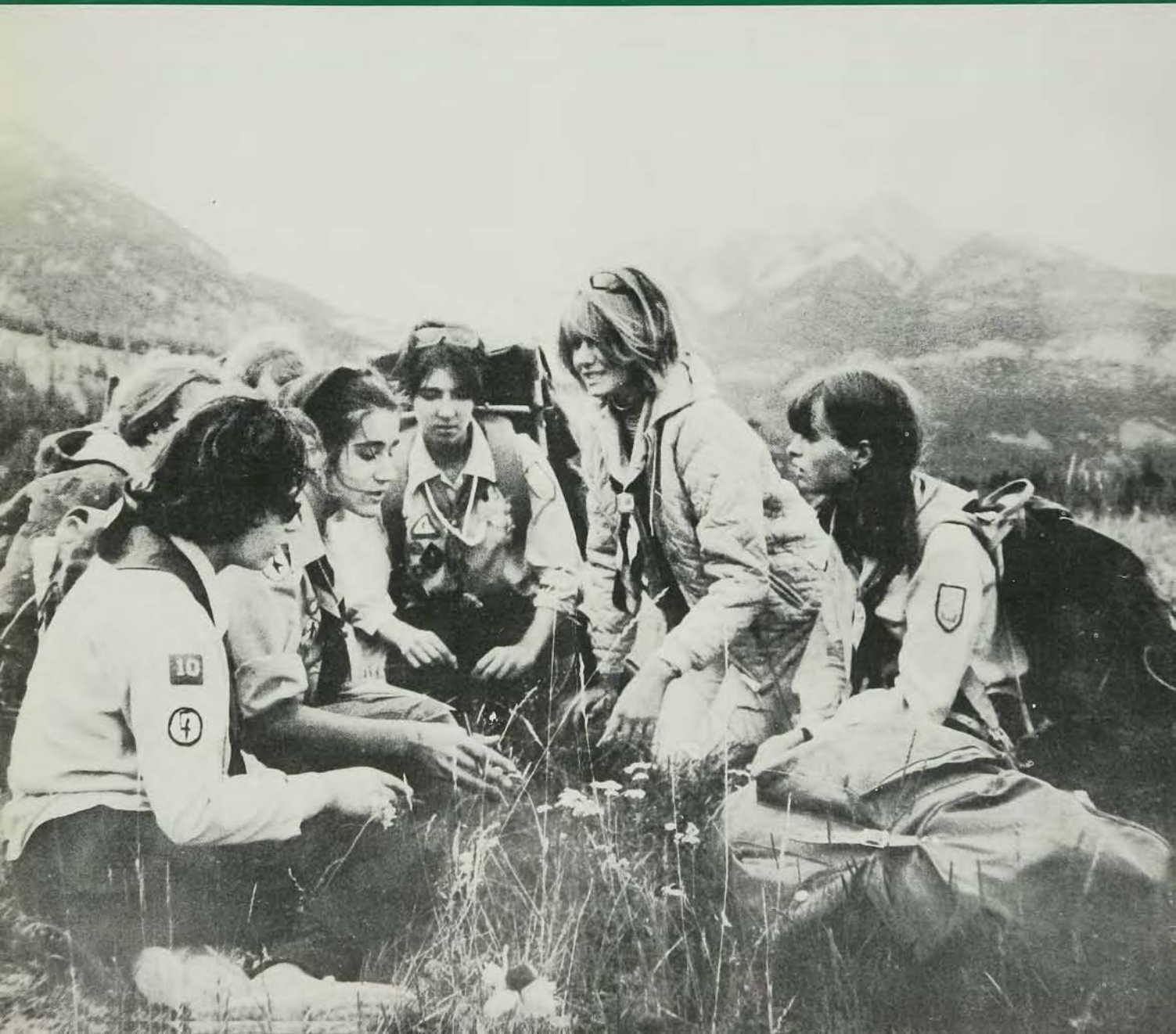

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1966 OCTOBER

РІК IV
Ч. 10 (40)
ЖОВТЕНЬ
1966

На обкладинці: Турток юначок нараджується в справі своєї стратегії і тактики перед тереновим змагом під час зустрічі в Скелястих Горах у Західній Канаді.
Ілюстратори: пл. сен. Т. Геврик, См., Б. Певний, ст. пл. Е. Кояшевич, Ю. Савицький, С. Лада, пл. сен. Д. Деревич.

Зміст

Сторінка

- 1 З гаври Старого Вовка
- 1 Посвячення пам'ятника Сірого Лева
- 2 Сучасні визначні українці
- 3 Я. Булка: Мандрівний артист-маляр з Австралії
- 4 Скобівець Тур: Бролга
- 7 Ю. Лось: Від засягів космосу по глибини океанів
- 9 Буйтурівець: Великий Риф і його риби
- 12 Подруга Оля: Чи вмієте дивитися на себе
- 13 Поради Подруги Даді
- 13 Гутірка Деді Юрка
- 14 Привіти з цьогорічних таборів
- 16 Б. Хомяк: Зустріч і мандрівка у Скелястих Горах
- 18 Спомин із Скелястих Гір (фотомонтаж)
- 20 Наша хроніка
- 24 Л. Бачинський: Я такого ще не бачив
- 24 Що читати
- 25 Загадки
- 26 Розгадки
- 26 Цікаве з природи

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Головний референт видань ГПБ — пл. сен. Юрій Пясецький, ЛЧ. Редагус колегія. Головний редактор — пл. сен. Любомир С. Онишкевич, См. Члени редакційної колегії: пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, ПС, пл. сен. Ольга Кузьмович, Гр., і пл. сен. Омелян Тарнавський, ЛЧ. Наліпка — пл. сен. Ярослав Елнів. Головний адміністратор — пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада — 5.00 дол., Австралія — 1.10.0, Австрія — 90 шіл., Аргентина — 250 лез., Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mr. L. ONYSHKEVYCH, Nassau Garden Apts, 19, 180 Franklin Cor. Rd., Trenton, N. J., 08638, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of Postage in cash.

З ВАШІМ СТАРИМ

Дорогі Подруги й Друзі!

Сторінки кожного числа ЮНАКА восени повні споминів — про табори, зустрічі, мандрівки, ватри... Числа виповнені вщерть дописами, репортажами, знімками, гумором, піснями — згадками гарно проведеного літа, щасливих таборових днів пластування. Ось на обкладинці гарна світлина із фантастичної зустрічі в Скелястих Горах у Канаді. Ось — фотознімки із цієї зустрічі, дописи з різних таборів, привіти. А в наступному числі буде ще більше: творчість із табору «Стежки Культури», репортажі, фото, пісні...

А чи буде щось у ЮНАКУ про **Ваш** табір, Дорогі Читачі? Це вже залежить від Вас самих: чи прислали Ви допис, чи хоч кілька світлин?

Кожний табір чи прогулянка, чи ватра — це пережиття, яке варто зафіксувати. Зафіксувати — щоб узимку, коли надворі мороз і завірюха, коли за школою та книжками і світа Божого не видно, можна було витягнути, прочитати, подивитись, набратись сил та енергії витримати до наступної весни, до дальших прекрасних пластових таборів, до гір, до човнів, до природи, до друзів!

Тож, якщо Ви ще цього не зробили — не баріться! Напишіть листа до Вашого Старого Вовка та пришліть свій спомин з гарного літа!

Ваш Старий Вовк

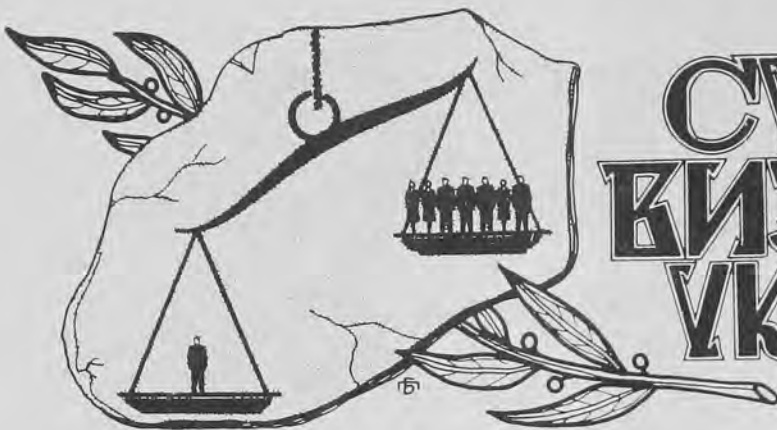
Посвячення пам'ятника на могилі Сірого Лева

Понад 300 сеньйорів, старших пластунів (-ок) і пластового юнацтва та новацтва зібралися соняшного дня, 27 серпня ц. р. на цвинтарі св. Хреста в Боффало-Лакавана, США, щоб взяти участь в урочистому посвяченні пам'ятника на могилі Начального Пластуна — сл. п. Сірого Лева — проф. Северина Левицького, та його дружини Оксани із Стернюків. Голова Крайової Пластової Старшини у США пл. сен. Ю. Ференцевич започаткував ці зворушливі поминки складенням на могилу землі з України та з різних пластових осель в Австралії, Англії, Аргентині, Канаді, Німеччині і США. Цю землю висипали з урн на могилу, а частинно сипали до урни, що її тримав пл. сен. Л. Бачинський. Ця друга урна призначена до Пластового Музею в Клівленді.

Пластові делегації складали прекрасні вінки з підводними написами від новацтва, юнацтва, старших пластунів(-ок), сеньйорату і І. Кувреня УПС ім. С. Тисовського. Чину посвячення надгробника довершили о. А. Стасюк і пл. сен. Б. Смик, пластовий духовник. Співав принагідний

Пам'ятник на могилі сл. п. Начального Пластуна Сірого Лева і його покійної дружини.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ЮРІЙ ЛАВРІНЕНКО ЛІТЕРАТУРОЗНАВЕЦЬ

Одне з незабутніх переживань на минулорічному таборі «Стежки Культури», це гутірки літературознавця Юрія Лавріненка про нашу літературу і письменників двадцятих і тридцятих років 20-го сторіччя. Кожна його розмова чи розповідь завжди відзначаються його питомою теплотою та безпосередністю, а вже зокре-

ма, коли він говорить на свою улюблену тему — літературу.

У родині нащадків запорізьких козаків, пізніше чумаків, народився 3-го травня 1905 року на Київщині Юрій Лавріненко. Мати його з родини Дивничів — і тому у своїх літературознавчих працях Юрій Лавріненко підписується — Юрій Дивнич. В Умані, де він ходив до школи, була велика, фундаментальна бібліотека; це дало йому змогу не тільки зазнайомитись із світовою літературою, але й полюбити її.

Після бурхливих років відродження України, Юрій Лавріненко, як і багато української молоді тоді, поклявся вчитись, щоб допомогти тим своєму народові. У цих часах це не було легко: йому самому доводилось двічі тяжко хворіти (раз від голоду, раз від запалення ле-

генів). Та все це він поборов, бо, як сам розповідає — він пізнав, що таке жага знання, культурного росту, що таке значить жити великими творами і проблемами. Свої студії Юрій Лавріненко закінчив у Харківському університеті, де він здобув ступінь кандидата наук (трохи вищий ступінь від тутешнього ступеня магістра). Свою дисертацію він писав на тему про козацькі думи.

Після того большевики його заарештували (як і велике число українських науковців, письменників, діячів культури) і він пробував у тюрмі, концтаборі і засланні понад сім років. Одним із закидів йому брали написану ним, ще як був студентом, книжку «Творчість Павла Тичини».

На еміграції Юрій Лавріненко видав велику бібліографію про українську революцію, відродження української Держави та про Радянську Україну (про роки 1917—1953). Ця книжка дістала в наукових журналах Америки та Європи дуже похвальні рецензії. Користаючись нею, кілька авторів по різних університетах написало багато праць, дисертацій про Україну. Друга велика його праця — це вже з ділянки літератури: «Розстріляне Відродження» (роки 1917-33). Це вибір, зразки творів та літературні силуети понад сорока письменників. По університетах на американському континенті цю збірку вживають як підручника до української літератури. Вона також дісталась і в Україну, де мала великий вплив, особливо на молодь, бо їй ці твори були досі невідомі, бо заборонені.

хор під управою маистра Ю. Лаврівського. Голова Гол. Пласт. Ради, пл. сен. О. Бойчук, виголосив відповідну до хвилини промову, підкреслюючи, що бояцький хрест, пластова лілея і золотий тризуб, вирізьблені на надгробнику Сірого Лева, тісно сплелися в одну нерозривну цілість упродовж 40 літ його пластової діяльності. Але крім цього кам'яного пам'ятника необхідно поставити живий пам'ятник: приєднати молоді покоління до Пласту і здійснити пластові ідеї.

Теплими словами згадав про покійну Дружину Сірого Лева Оксану, її благородну роль у його житті, як незаступимої помічниці.

Від УККА. Пласт-прияту і громадянства промовляв д-р Мих. Сайкевич. Після панакхиди промовив пл. сен. о. Б. Смик, який закликав виконувати пластові заповіді. Вілспівано пластове «Отчешаш» і улюблену пісню Покійного Сірого Лева — «Ой, Морозе, Морозенку».

Після цього відбулася дефіляда пластової братії перед могилою сл. п. Начального Пласту з участю близько 300 членів(ок) Пластової Організації в одностроях, з 26 прапорами.

(За «Америкою»)

МАНДРІВНИЙ АРТИСТ-МАЛЯР З АВСТРАЛІЇ

У нашій далекій Австралії по величезних просторах, де сонце так тепло світить упродовж більшої частини пори року, із місця на місце мандрує український артист-маляр — пл. сен. Володимир Савчак, Л.Ч.

Народився він у Бережанах, у Галичині, а студіював мистецтво в університеті у Вільні. Сьогодні ця людина з високим академічним знанням і довгим мистецьким стажем та досвідом у малярстві безупинно мандрує по Австралії, кочує і малює. Цей наш пластовий «Сковорода» є завжди доброї думки, життєрадісний, приязний, готовий допомогти, та при цьому в нього бистрий і влучний із сатиричним забарвленням осуд докільця.

Мистця пл. сен. Володимира Савчака знають українці і австралійці. Де б він не бував: у Мельборні, Аделаїді, Сіднею, Брізбені і т. п., там він завжди чимось прислужився українському суспільству, мистецьки малюючи релігійні образи, портрети письменників, картини і декорації для вистав наших театрів та аматорських гуртків тощо. З любови до своєї покійної матері він малює образ Божої Матері з Дитятком.

Австралійці знають арт.-майлара В. Савчака з великої кількості виставок його картин — пейзажів австралійської природи, дерев, бушу, скель, міст, моря і гір Центральної Австралії, Квінсленду, Нового Південного Велсу і Вікторії. З його картин пробивають глибока й виразна перспектива і велика експресія, що підкреслила австралійська преса в численних рецензіях.

На острові Гайман існує підводна морська обсерваторія коралевих рифів і чудових різнокольорових риб. Завідувач обсерваторії використав відвідини нашого артиста-майлара для намалювання на стінах приймальні підводного царства. У великому захопленні він це зробив не питаючи ціни.

Володимир Савчак багато подорожує по різних екзотичних частинах Австралії. В одному листі він так описує своє життя там:

«Я тут живу — здоровий і щасливий. Тут весна, літо, а часами над ранок буває й трішки

зимми. Удень тепло, соняшно й весело. Деякі дерева пишуться овочем, куші — квітами, переважно у формі дзвіночків синього та червоного кольорів, а також росте «вотл-трі», що цвіте жовтим цвітом. Ця краса є повною насолодою мого життя, і я дякую Господеві за сьогодні і прошу про завтра. Живучи тут, я мав нагоду побачити цікаві місця та пізнати, як живуть тутешні аборигени. Більшість із них мешкає тут примітивно, просто з насолоди природою. Тут часто

Пл. сен. Володимир Савчак, Л. Ч.

можна зустрінути родину аборигенів, які залишили кімнату, знайшли в «буші» або видолінку біля водопою чи заглибини зі стоячою водою, якесь гарне місце, обложили себе якимсь хабазям, розклали вогонь та й ночують собі там. Мій приятель Я. Кулинич займається фільмуванням. Полюємо на цікаві оселі аборигенів. Проїжджаємо автом по диких стежках бушу, часто сполошуючи метких кенгуру. Нам пощастило зфільмувати, дійсно, чудові фрагменти».

Багато плянів і мрій у Юрія Дивнича-Лавріненка, серед яких є бажання видати кілька книжок. Одну з них він готує тепер, — це політична історія України; друга тема — це дослідження літератури вітаїзму та її головної течії — неobarocko. Друга літературна праця, яку він має вже в чернетці підготовану до друку, — це «Шевченкова любов» (про Шевченків унікальний талант любити людей, природу, життя, всесвіт і Україну).

По різних наших журналах, часописах часто зустрічаємо статті Юрія Дивнича на літературо-

знавчі теми; багато з них присвячені «шестидесятиникам» в Україні і «п'ятидесятникам» тут. Збірку цих есеїв, як і автобіографічну книжку плянує колись видати Юрій Лавріненко. «Мене мучить ця гора незробленого, вона виросла в моїй душі пережитими стражданнями і радостями, і думками, і працею. Але де мій час і здоров'я?».. — пише він сам.

З нетерпеливістю і великою цікавістю ми чекаємо, щоб побачити ці речі надрукованими.

Ларка

Нерозлучним другом чорних австралійських аборигенів є приятель бролга. Ця висока і струнка птаха, znana як «нейтив компаніон», є справжнім журавлем країни. Його верхнє пір'я, сріблясто-лискуного кольору, має червонястий відтінок, за те розгорнуті крила із споду та боків є чорнуваті. На вершці його голови і коло самого гострого дзьоба — червонозабарвлені плями. Дальшою ознакою краси бролги є гарна шия і довгі зграбні ноги. Пожива диких бролгів така: трава, коріння, комахи, жаби і дрібні плазуни. Освоєні бролги є такі плохі, що заходять до середини дому, щоб поласувати прямо з руки. У великій кількості — цілими зграями живуть бролги на багnistих рівнинах північної частини Австралії, головню в Квінсленді, та в деяких місцях степу Нового Південного Велсу. на ріці Ріверіні і всюди там, де живуть їх чорні друзі. Ніколи не будують гнізд, подібно як аборигени хатів, а просто двоє яєць складають на землі. проте, у деяких випадках будують з очерету і трави тривкі помости. З природи бролга вміє танцювати, тому тубільці звуть її танцюристкою. Ці журавлі є дуже забавними птахами, люблять товариство людей, перед якими радо пописуються усім своїм умінням, тобто гарними рухами у своєму складному танці. Бролги залюбки танцюють свого роду кадрили. Збираються до танцю наче баянтні кавалери-чепуруни, граційно кланяються на боки, підскакують уперед і назад, махають розгорнутими крилами, обертають голови до неба й землі, та супроводять танок трубними звуками, які видобуваються з глибокого горла. Деякі з бролгів є жартунами. Звичайно, як такий танцюрист набереться гарних рухів і уклонів, стане наслідувати нездар і незграб, поштовхуючи танцюристів, та смішними підскоками й оборотами старається звернути їм увагу.

Бролги своїми складними і гарними рухами не то захопили, але прямо зачарували аборигенів, тому їхні чорні друзі, їх наслідуючи, майстерно відтворили це все у своєму танку «корроборі». Цеслово ввійшло в англійську мову як назва аборигентських церемоній, ритуалів і розваг з піснями й танцями в стані загального товариського збудження тощо.

Австралійський журавель бролга

Бролга є птахом табу, недоторканості, якої тубільці ніколи не вбивають, бо вірять старому легендарному переказові, у якому розповідається про чарівне дівча, що перемінилося у птаху, бо не хотіло працювати, а завжди танцювало. Від її імені Бролга надано журавлеві назву «бролга».

**

У сиву давнину під червоними скелями проживало недалеко річки в середній Австралії одне із семисот племен чорних аборигенів. Зем-

Оце фрагменти із життя та праці нашого мандрівного мистця, В. Савчака, пластуна зі старими крайовими традиціями, на лоні австралійської природи, красою якої він живе та яку одухотворює по-українськи. Австралійська Асоціація Мистців високо цінує його мальовання, допомагаючи влаштовувати мистецькі виставки його картин (якими він популяризує незнані частини Австралії та її здобутки), при чому підкреслює його українське походження.

Праця В. Савчака для Пласту полягає на щорічному перебуванні в пластових таборах, де його невсипуща рука «чарівним» пензлем наносить на полотно все, що варте уваги. Молодь і старші вже прикрасили стіни своїх мешкань не одною цінною та цікавою пропам'ятною картиною його малювання. На останньому таборі у

Вікторії між його малюнками знайшла місце картина обеліска ювілейного пластового пам'ятника Т. Шевченкові на майдані «Сокіл» (дивись — світлина малювання В. Савчака). Наш мистець уже улаштував кільканадцять виставок своїх праць.

Пластового сеньйора Володимира Савчака, мандрівного мистця, скромну й невибагливу людину, а при цьому непосидючу, нелегко описати. Для неї матеріальні блага не мають вартості, але свободна воля і незалежність від інших, глибокі мистецькі переживання, неемоційні зворушення та ідеальний світогляд є найбільшою цінністю.

Пл. сен. Я. Булка
Австралія

ля була урожайна, подостатком було диких тварин і птаства, ніколи не бракувало там медяних муравлів. Чоловіки та хлопці ходили на лови, а жінки та дівчата кийками з дуже твердого дерева, загостреного камінням з обох кінців, копали тубільну картоплю ям і всяке поживне водяне коріння лілей, приносили шляхотне листя, різні ягоди, стручки, горіхи, дикі персики й фіги та ростинне насіння, щоб було із чого зготувати їжу чи спекти коржі. Розуміється, що часто таку картоплю треба було порізати тонкими скибками гострою мушлею чи кам'яним ножем, висушити на сонці, а щойно тоді варити або пекти. Подібне сушіння, а по тім розмочування проходять також горіхи їх пальми пандамус.

Приніс додому бролгу

В усьому племені панувала товарискість, і в усьому була співпраця. Кожний мав якесь заняття, щоб бути громаді чимось корисним. Усі працювали, тільки одне дівча Бролгаг в жодний спосіб не хотіло взятися за якусь роботу, лише танцювало та співало. Батьки спершу її дорікали, потім карали, а коли й це не допомогло, племя вирішило, що хай Бролгаг голодує, бо ніяк не заслуговує на їжу. Це дівчину не зломало. Вона хоч і голодувала, то далі танцювала й співала, ба навіть нові танки видумувала.

Одного разу племя запросило у гості своїх приятелів із другого берега ріки на свою вечірку із танками й піснями при ватрі. Ось тут Брол-

гаг показала гостям своє уміння, яким полонила їхні серця. А що тубільці люблять над усе пісні й танки, то із цього вечора юна танцюристка стала славною. Слава про неї рознеслася по далеких племенах. З усіх сторін стали приходити люди подивляти її спів і танки та взаїну за це приносили багаті подарунки: м'ясо, гарні хутряні шкірки, бумеранги й списи, барвну глинку охру коричнюватожовтого кольору та всякі інші речі. Із цього її плем'я забагатіло.

Бролга

Якось про Бролгаг довідався один юнак із ворожого племені. Укрившись у кущах, здалека слідував за дівчиною, як вона купалася в річці та при цьому снував пляни, якби то її схопити. Раз таки йому вдалось потайки закрастися до табору та прилучитися до гостей. Аж до самісінького ранку подивляв танок корроборі, у якому найкращою танцюристкою була Бролгаг. Забавившись досхочу, господарі та гості заснули твердим сном. Із цього скаристав цей нікчемний юнак. Він підповз до халупки, у якій спала Бролгаг з батьками, приголомшив її поліном та поніс у напрямку річки. Одначе чуйні папуги зрадили злодія. Вичувши, що діється щось незвичайне, підняли великий галас, освоєнні собаки дінго стали голосно вити, люди збудилися та за хвилинку вже гналися по слідах напасника. Юнак добігши до ріки, зауважив за собою великий гурт людей із списками, бумерангами, киями і стрілами до кидання (бо луків аборигени не знають), кинув дівчину у воду та сам утік чагарниками до свого племені. Аж уранці наступного дня знайшли утоплену дівчину, зачеплену об гілляку дерева, а на березі стояла чарівна птаха. махала крилами, кланялась на боки, трубила і весело підскакувала, наче танцюристка. Це була Бролгаг, яка перемінилася у птаху, щоб назавжди залишитися при своєму племені. І є вона там донині постійним жителем як журавель бролга.

Зауваження: Ось таку легенду при ватрі розповіла новацтву Б. Сібо, яка є головою мельборнського Пластприяту, опікується у таборі на Соколі першою допомогою та часто навчає пластунів балетних точок на пластові виступи.

Я, сівши за недалеким могутнім евкالیптом, який росте над берегом таборового басейну, не

Зброя австралійських аборигенів: 1, 2, 3, 4. Бумеранги. 5. Ломака. 6. Ціпок до метання заступає стрілу. Ще є різного роду списи, дрючки й палки. Якщо кидати бумерангом під кутом 45° до напрямку вітру, то він повертається назад.

міг намилюватися чудовою казкою-легендою. Та найбільше мене вразило те, що ця чорна дівчина воліла стати птахом, щоб навіки залишитися при своєму рідному племені, аніж із нелюбом жити у чужому.

Тепер, дороге юнацтво, якщо колись в Австралії побачите журавля бролгу, то знатимете, що ним є оця чорненька дівчина, що не хотіла відстати від свого племені.

В нашій Україні теж живуть журавлі, які на зиму відлітають на південь у далекі гарячі країни і кличуть: «кру-кру»! Про них постали у нас гарні пісні, одна сумна: «Видиш брате мій, говаришу мій, відлітають сірим шнурком журавлі в вирій», а друга весела: «Занадився журавель до бабиних конопель, конопель», У першій пісні журавлі прощаються з нашим Краєм, до якого вони таки весною повернуться, бо для них немає кращого місця понад Україну. До мелодії другої пісні постав танець «Журавель». Залюбки його танцювали наші пластуни в Рідному Краї.

Скобівець Тур
з Австралії

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1. 10. 1187 р. Помер великий князь Ярослав Осмомисл.
1. 10. 1665 р. Петра Дорошенка вибрано гетьманом України.
5. 10. 1657 р. Вибір гетьмана Івана Виговського.
7. 10. 1253 р. Князя Данила короновано в місті Дорогичині королем Галицько-Волинської Держави.
12. 10. 1624 р. Запорожці здобули Царгород.
29. 10. 1794 р. Помер найбільший філософ України Григорій Сковорода.

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ НАШИХ ЧИТАЧІВ!

Нове розпорядження у справі поштових оплат за пересилку газет і журналів.

● Канадський міністер пошти видав нове розпорядження у справі поштових оплат за пересилку газет. Щодо передплат уряд стоїть на такій засаді: **Передплатниками газети є лише ті читачі, які мають заплачену передплату наперед, і тільки для таких прислуговує право висилки газети по зниженій оплаті.** Зате т. зв. післяплатники не мають права до зниженої передплати. За таких адміністрація газети мусить платити подвійну поштову оплату.

● У деяких українських газетах і журналах поштові контролери вже перевіряли картотеки передплатників та дати, поки заплачена передплата. **За післяплатників мусять ці видавництва платити тепер вищу оплату.** Таку контролю заповів поштовий уряд у Торонті і в адміністрації «Юнака».

● Поміж нашими читачами є також деяке число післяплатників. Просимо їх якнайшвидше вирівняти передплату або написати нам, що вони вирівняють передплату, та щоб їм висилати «Юнака» безпервно далі. Такі листи поштовий уряд узгляднює, бо це доказ, що адміністрація не висилає газети даром.

● Сподіваємося, що наші Шановні Читачі зрозуміють наш заклик, і ті, що залягають з передплатою, вирівняють чим швидше свої залежності. Дякуємо їм за здалегідь за їхнє зрозуміння справи та полагодження нашого прохання.

● На наліпках з адресами наших передплатників що їх наліплюємо на 4-й сторінці обкладинки «Юнака» або на конвертах, у яких висилаємо журнал, надруковане число, що означає місяць і рік, до якого заплачена передплата за «Юнака».

● На підставі цих даних наші передплатники мають змогу зорієнтуватися, доки заплачена їх передплата, і повинні негайно вислати передплату на 1966 рік, а післяплатники теж свою залежність за попередній час. **Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!**

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

Від засягів космосу

Дорогі Друзі!

В одному із попередніх моїх листів я писав, що українці у далекій поневоленій Україні все ж таки ведуть перед у техніці астронавтики, сягаючи до далеких зір, як ніяка інша нація. Часто читаємо про великі досягнення в астронавтиці Советського Союзу; звичайно, преса зачислює все це на рахунок росіян. Але ж воно не так: у цій ділянці перед ведуть там українці. Донедавна головою всіх космічних летів у СССР був українець Сергій Королів, який плянував та завідував будівництвом усіх «Спутників» і «Лунників», які здобули космос. Советська преса дуже тримала цей факт у секреті: ім'я Королева було незанимким у світі, аж по його смерті проголошено, що всі досягнення у космонавтиці СРСР — це заслуга українців.

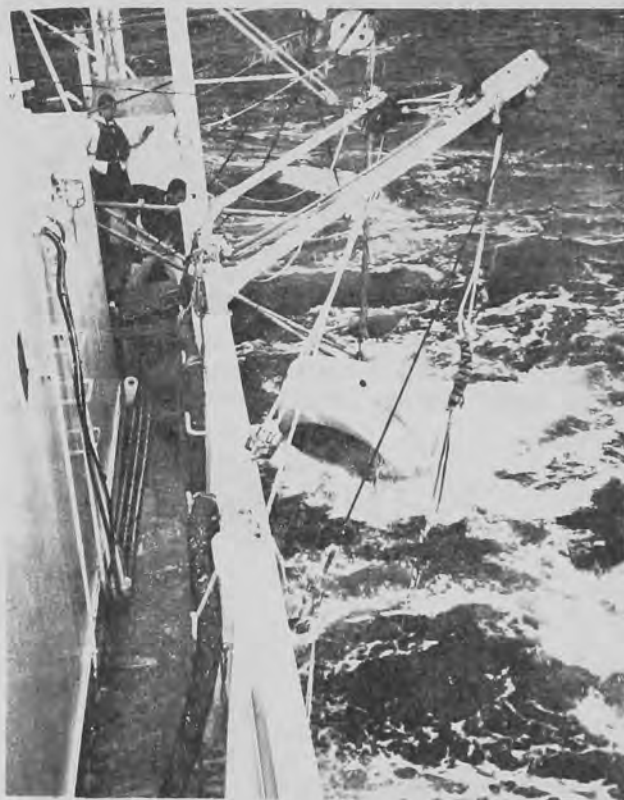
Тепер же світова преса знову принесла вістки про українців у космонавтиці. Виявляється, що новим головою космонавтики є знову українець, науковець - інженер Михайло Янгел, який перебрав працю Королева. Міжнародна преса, між ними і «Нью Йорк Таймс», мали довгі статті на цю тему, в яких підкреслювано, що хоч академік Янгел народився в далекому Сибіру, коло Іркутська, все ж таки він українець, член Української Академії Наук у Києві. Він широко знаний із своїх праць в теоретичній механіці та астронавтиці, одержав багато нагород і відзначень; про нього пишеться в різних енциклопедіях.

Як бачимо, українці — це народ, якого призначенням — мандрівка до зір. Чи це в поневоленій Україні, чи на еміграції донебудь у світі, де лиш іде про працю в астронавтиці, там знайдете українців у проводі!

по глибини океанів

Не лише в летах до зір вирізняються наші земляки. Вони кинули свій погляд униз, у надра землі, у глибини океанів. Бож геологія, геофізика, гірництво, океанографія тощо — це ділянки, у яких українці вирізнялись вже здавен-давна. Не дивно, що стільки українців займається геологією і гірництвом: будь-що-будь Україна така багата на вугілля, мінерали, нафту, газ, різні руди і поклади і т. д., що потреба на геологів в Україні величезна. Дивно, однак, що й в океанографії українці вибиваються! — хоч Україна не притикає до ніякого океану, а лише до Чорного та Озівського морів. А проте, океанографія в Україні процвітає.

Океанографія — це надзвичайно важлива ділянка науки. Американський президент Джансон назвав її «третьою національною проблемою» (по астронавтиці та атомовій фізиці). Та й не дивно: адже світові моря і океани — це скарбниця невичерпних багатств. У морській воді знаходяться майже всі метали і мінерали, потрібні людству. Під водою заховані безконечні запаси наф-

ти, заліза, руд, мінералів, яких ніхто ще назіть не шукав. Океани можуть прогодувати біліони людей своєю рибою, молюсками, водоростями,

планктоном. Колись, коли поверхня землі буде зовсім перенаселена, з'являться міста на океані і під водою, будуть там копальні, фабрики, «фарми», хутори... Океани — це майбутнє людства.

І тому добре, що українці так у цій ділянці багато працюють, так багато вже доконали. Наприклад — це українські науковці відкрили нещодавно величезний струм у глибині Атлантийського океану, коло рівника. Цей струм більший за славний Гольфштрим і дуже важливий для океанографії.

В Україні є декілька океанографічних інститутів і дослідних станцій. Плянують з'єднати їх усі в один океанографічний центр в українському місті Севастополі. У цьому центрі збиратимуть усі інформації, зібрані при допомозі дослідних кораблів, плавальних платформ, радіозонд, автоматичних буїв, плавальних лабораторій, батискап тощо — по цілому світі. Ці всі інформації будуть опрацьовані за допомогою величезних машин-комп'ютерів, які теж будуються в Україні.

Тож, як бачите, чи це в глибинах синіх океанів, чи в далеких просторах космосу — усюди працюють наші, українські науковці!

Пл. скоб Юрій Лось

**ХВАЛЬНИЙ ДИРЕКЦІЙ
УКРАЇНСЬКОЇ ГУРТІВНІ СПОЖИВЧИХ
ТОВАРІВ**

UBA Trading Co.

в Торонті, вул. Бетирст 420, складаємо щирю подяку за пожертву 100.00 дол. на пресфонд нашого журналу.

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

Таємниці цікавого світу

ВЕЛИКИЙ РИФ І ЙОГО РИБИ

Хто з нас не оглядав акваріум? За склом дивиться на нас дивний, таємний світ: світ води. Довгі водорості снуються, як привиди, блищать дивним світлом коралі. А поміж тим — риби, ті королі водної стихії. Тисячі видів, тисячі барв! І можна стояти так довго, довго, дивлячись на ті дивні істоти іншого світу.

А хто з нас відвідав колись їх у їхній стихії? Хто надів стрій нурка і поплав у те дивне царство акул і восьминогів, медуз і райських птах?

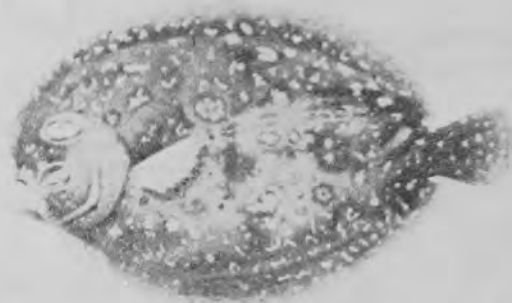
МОРСЬКА КОРІВКА є теж на картині Савчака. Ця зелено-жовта риба (20 інчів) стрічається часто по Великому Рифу. Відзначається вона двома парами рогів: спереду і ззаду.

КОЛЮЧОПЕРА БАГРЯНКА. Ця риба (в центрі картини В. Савчака), маленька, всього на 15 інчів. Вона червона, або бура з чорними пасками. Гострі кільці на плавцях трійливі і можуть спричинити болючі рани.

МАНДАРИН-РИБА. Ця малесенька рибка (3 інчі) надзвичайно фантастично забарвлена: помаранчево із яскравими зеленими смугами, верх голови ясно-зелений, жовті груди. Плавці помаранчеві, із синіми цятками і пурпуровим краєм.

КАМБАЛА ПАНТЕРНА. Камбали чи фльондри, знані по морях цілого світу. Вони плескаті, мають рота "на бакир", звичайно на дні. І в Великому рифі виводяться вони: ось тут один рід цієї цікавої риби.

МІСЯЦЬ-РИБА. Синьобіла, бліда, на 8 інчів завдовжки. Як і мандарин-риба, вона показана на картині В. Савчака.

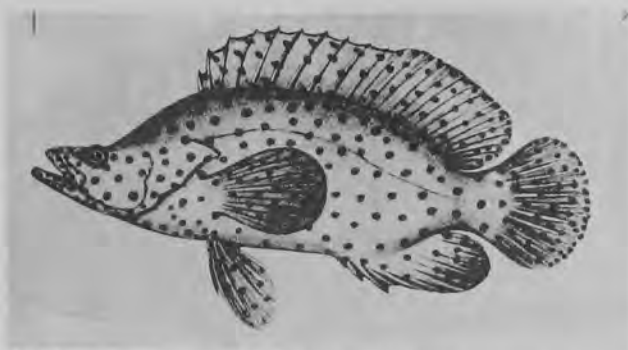
"СКІРЯНИЙ ЖАКЕТ" із черевом-вахлярем. На животі цієї риби великий плавець, як вахляр. Цю рибу можна їсти, вона znana рибалкам. Вона зеленобіла, із цікавими знаками, завдовжки на 11 інчів.

МОРСЬКИЙ ЧОРТИК (мармуроподібний). Ця мала рибка живе поміж густими водоростями. Покрита вона взором, наче мармур, тому й назва. На ній повно всіляких бородавок, які подібні до водоростів, тож допомагають цій рибі заховатися від ворогів.

КОЛЮЧИЙ "СКІРЯНИЙ ЖАКЕТ". Ця риба теж виглядає, як водорості, щоб краще заховатися від ворога. Крім того вона трійлива, і їсти її не можна. Вона бронзова, із темними знаками.

ГОРБАНЬ — СКЕЛЯСТА ТРІСКА. Ця риба цяткувата, досягає часом довжини 26 інчів. Вона червонясто-бура, а цятки чорні. Цятки великі на спині, а трохи менші на грудях.

СТРІЧКОВА РИБА. Ця тонесенька риба, з довгим носиком, буває на 12 інчів завдовжки. Якщо зловити її і покласти на березі, то вона скаче, на стопу вгору!

Ось, у далекій Австралії, на сході того дивовижного континенту, простягається сотнями миль дивний природний акварій: Великий Бар'єр-Риф. Будували його давго-довго: мільйонами років маленькі тваринки-коралі. І тепер він могутнім поясом простягнувся уздовж континенту, на страх морякам, на погибель кораблям. А в хрустальних закутках-печерах того рифу існує світ барви і мрії, світ фантазії і пригод, світ, якого мало хто бачив... Здається ніде на світі нема такої краси, такої мережаності гри кольорів, такого багатства живих перлин-самоцвітів...

КАМ'ЯНА РИБА, пострах аборигенів Австралії. Це дуже небезпечна риба: має гострі кільця на спині, у яких заховані мішечки із забійною отрутою. Як риба подразнена, ці кільця підносяться і з них виходить отруйна рідина. Якщо необережно стати на цю рибу, то можна втратити ногу, або й життя. Завдовжки вона на дві стопи.

Це лише декілька рибок із Великого Рифу. А є їх — тисячі родів. Цікаві? То відвідайте їх у далекій Австралії, побачите їх у таємничому Великому Рифі.

Подав: Буйтуривець

В іншій статті в цьому числі ЮНАКА читали Ви напевно про нашого пластового сеньйора-мамаляра, Володимира Савчака, з Австралії, який малює там ту незвичайну фавну того таємничого континенту. Згадувалось там і про великий малюнок кольорових рибок із Великого Рифу, який намалював цей наш природознавець — мистець. Сьогодні в ЮНАКУ подаємо фотографії деяких із цих дивних рибок; усі з них знаходяться на малюнку В. Савчака.

ВИРІВНЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „ЮНАКА“

за 1966 рік — 5.00 доларів!

якщо Ви досі цього ще не зробили. ● Прохаємо звернути Вашу увагу на наш листок, поміщений на початку цього числа. Прочитайте першу сторінку цього листка, виповніть його другу сторінку та разом з чеком або грошовим переказом (моні ордер) вишліть на нашу адресу в Торонті. ● На іншому місці в цьому числі (6 стор.) містимо оголошення про те, що за пересилку журналу післяплатникам мусимо платити подвійну поштову оплату. Тому післяплатники спричиняють нам зовсім непотрібну втрату. ● Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

Єдина пластова крамниця у США

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

має постійно на складі:

* Пластові однострої * пластові відзнаки до одностроїв * таборовий виряд * всякі пластові видання * зокрема великий вибір святкових різдвяних і великодніх карток з побажаннями.

MOLODE ZYTIA, Inc.

302 E. — 9th St., New York, N.Y., 10003, U.S.A.

Telephone: OR 3-9530

ЧИ ВМІЄТЕ ДИВИТИСЯ НА СЕБЕ?

Нещодавно одна з моїх молодих подруг висняла мені, що найважливіше і рівночасно найважче в житті — це вміти «вийти із себе» та обсервувати себе немов другу людину. Вона звирилась, що часто це робить, і хоча це не полегшує її життя, але все ж таки в дечому допомагає.

Цей дар бистрої, критичної обсервації не кожному даний, а може не кожний його плекає та старається розвинути. А мені здається, що для нас пластунок, він дуже важливий, уже хоча б тому, що ми жіночого роду та маємо куди більше причин гостро себе обсервувати. Наш зовнішній вигляд, наша поведінка, відношення до інших, спосіб реакції на те, що діється, наш сміх чи плач — це все, що творить нашу особовість — бачить цілий наш довкільний світ, але не завжди бачимо ми самі.

Ви, мої молоді Подруги, що саме є на дорозі до фізичної і психічної зрілості, маєте найкращу нагоду спостерігати інших і себе, та старатися запримічені хиби усувати.

Скільки разів Вам упала в очі неприродно весела поведінка Ваших подруг у присутності хлопців? Чи не довелося Вам коли бути свідком непогамованого хлипання без поважної причини чи вибуху гніву? (який ніколи не прикрасить дівочого личка, так як і червоний від плачу ніс або підпухлі очі).

А чи не трапилося Вам бачити, що молода жінка, завжди дбайливо та гарно одягнена в готарстві, у себе дома виглядає звичайно як страхополох на горобці: в затоптаних черевиках, у брудній домашній суконці із знаками куховарення на ній та у великих рожевих закрутках на голові? Чи не зустрічали Ви жінок, які незвичайно привітливі, усміхнені в оточенні людей, на яких їм залежить, серед своїх найближчих змінюють тон та вираз обличчя або мовчать зовсім, бо, мовляв, «пощо висилюватися»? А скільки із Вас уважає на свою поведінку в гостині, домівці, публічних місцях на вечірці, але серед своїх чотирьох стін дає собі «відпустку» від добрих обичаїв?

Ось, бачите, я кинула Вам декілька прикладів, які Ви, напевно, самі мали також нагоду обсервувати. А тепер станьте «побіч себе» — у кожній життєвій ситуації, яку пригадуєте і скажіть собі (але лише собі!), чи Ви вповні із себе вдоволені? Чи не зауважуєте, що й Ви

робите подібні похибки? Якщо так, то пробуйте їх вистерігатися вже тепер, заки вони не ввійдуть у таку звичку, якої важко визбутися.

Пам'ятайте, що ніколи не можна знати, чи Вас хтось не побачить саме тоді, коли цього найменше сподівається — а це може бути хтось, на кому Вам дуже залежить!

Мушу сказати Вам, мої молоді Подруги, що ніколи не можу зрозуміти людей, а зокрема пластунок, які вміють бути інакші «на свято», а зовсім інакші «на будень». Чи культурність, охайність, дбайливість про себе мають бути лише на «експорт», а не також для нас самих і наших найближчих?

Прийміть від мене «на вушко» один життєвий досвід, який і Вам може пригодиться: немає нічого гіршого як молода жінка, що вийшовши заміж, «опускається» тому, що вона вже здобула свою ціль. Жінка, яка силою обставин надає тон в родинному житті, мусить дбати, щоб її хата і вона сама була привабливою, спокійною і погідною пристанню для членів її найближчої родини і для її близьких друзів.

Повірте мені, що цього можна легко досягти при добрій волі й праці над собою та над тими дрібничками, що творять цілість життя. Тому раджу Вам зачинайте вже тепер дивитися на себе збоку (якщо цього досі не робили), зауважувати похибки, що їх робите, і працювати над тим, щоб у майбутньому не потерпіти через власне недбальство!

Подруга Оля

ЛЕКЦІ РИСУНКУ Й МАЛЮВАННЯ

для дітей і дорослих
дає в Торонті

Образотворча Студія

мистця ПЕТРА СИДОРЕНКА

34 Brumell Ave., Toronto 9, Ont. Tel.: 766-2543

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хвіл зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака",
подаючи свою давню й нову адресу.

Дорога Дадю!

Маю молодшого брата у віці 11 років, з яким маю вічні «проблеми» та сварки. А мені батьки завжди кажуть йому поступатися тому, що я старша та розумніша. Чи це справедливо? І як зробити, щоб він мені так не дошкуляв?

Христя

Дорога Христе!

Молодші брати — це завжди проблема. Отже. Ти не є винюком. Раджу Тобі мати терпеливість. За кілька років ця проблема сама розв'яжеться і Ви обидвоє станете добрими друзями. А тепер Ти як старша старайся бути завжди розумнішою — тобто не сварися з ним, а поступай радше як мама з дитиною. Постав до Твого брата певні вимоги і їх консеквентно притримуйся та вимагай, щоб і він притримувався їх, але також покажи братові часом трохи серця і тепла — і це, напевно, допоможе більше, ніж постійні непорозуміння.

Подруга Дада

Дорога Подруго Дадю!

Я маю тепер 12 років і знаю, що треба мені колись стати дорослою — але я так боюся того. Скажи, чи це дуже важко?

Оля

Дорога Олю!

Не журися, стати дорослою не є так важко, як Ти думаєш. Воно приходить ступнево і природню, і цілий світ дорослих, що Тобі тепер видається ніби страшним, за кілька років буде Тобі близьким так, як тепер те дитинство, яке Ти поволі залишаєш.

Але Твій острах зовсім зрозумілий і його переживає багато вдумливих Твоїх однолітків. На це є однак батьки (зокрема мама), виховники і старші подруги, щоб Тобі допомогти входити у цей незнайний Тобі світ. Ти можеш кожної хвилини стягнути по їхню дружню раду і допомогу.

А колись настане час, що збудишся з почуттям, що Ти вже не потребуєш їхньої допомоги, що вже знаєш, що Тобі робити у колі дорослих, і що вони такі самі як Ти.

Подруга Дада

ГУТІРКА ДЕДІ ЮРКА

З ПРОВІДНИКАМИ ГУРТКІВ

Дорогі Друзі Гурткові!

Пласт — не школа. У Пласті ми не слухаємо довгих «лекцій», не побоюємось, що нас піchnуть питати те, чого ми не встигли навчитись, як теж не побоюємось лихого оцінки при кінці року. У Пласті **МИ САМІ, ДОБРОВІЛЬНО, хочемо себе виховувати**, при звичаювати себе бути такими, як це написано у пластовому законі. На це ми маємо свої способи інакші, ніж у школі.

Ми самі мусимо це розуміти і цього хотіти, бо як сказав наш Основоположник Дрот: «**Пластуном може стати тільки той, ХТО ХОЧЕ стати і бути пластуном. Хто цього не хоче, того на пластуна не виховаємо і той ніколи пластуном не буде**».

Не думаю, щоб якийсь розумний юнак не хотів бути справжнім пластуном, бо Пласт — це **дорога в «молоде життя»**, веселе, повне розмаху, але і розумне, доцільне і корисне для нього самого і його довкілля. Треба тільки, щоб він добре зрозумів сам або щоб йому це пояснили його друзі, Ви — Друзі Гурткові.

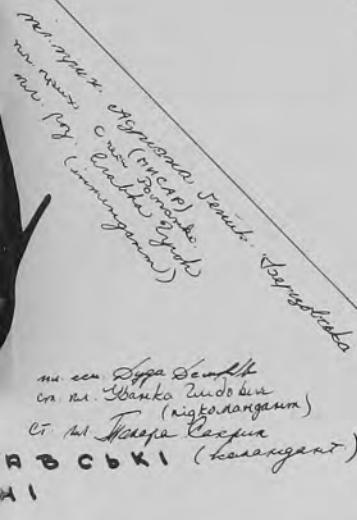
У Пласті **хочемо також закріпити в собі свідомість приналежності і любов до рідної української спільноти**. Кажу «закріпити» бо ця свідомість і любов в нас існує, бож ми знаємо, хто є нашими батьками і любов до них каже нам любити й шанувати все те, що для них дороге і рідне. Але, щоб закріпити цю любов, нам треба пізнати все те, що залишили нам не тільки батьки, але наші предки упродовж довгих сторіч історії нашого народу.

Тому хто належить до Пласту, мусить теж і **учащати до української школи чи вищих курсів українознавства**. Тільки тоді він може розуміти наші пластові ігри, володіти рідною мовою в слові і письмі, а перш за все зможе бути самопевним і навіть гордим, що він походить з такого славного, хороброго та багатого в різні здобутки культури народу. Хто цього не знає, може гадати, що тільки інші народи мають ці багатства, а в нас їх може й нема.

Оце все Вам, Друзі Гурткові, треба передумати на початку шкільного року і пояснити на сходах Вашого гуртка своїм друзям та захопити їх до **ДОВРІЛЬНОЇ НАУКИ і ДОВРІЛЬНОГО ПЛАСТУВАННЯ**, бо, може, відоме Вам народне прислів'я: «**ХТО НЕ ХОЧЕ — ЦЕ ГІРШЕ ЯК НЕ МОЖЕ**», або «**СИЛУВАНИМ КО- НЕМ ДАЛЕКО НЕ ЗАЙДЕШ**».

СКОБІ

Ваш Дедя Юрко

1966

ПРИВІТ
О
КО-МОРСЬКОГО
РУ Б
Е ПЛЕЗАНТ
ВІТРУ!
АТЕ ПАРК
КОМАНДА ТАБОРУ
ТА УЧАСНИКИ

ВІТИ МХ ТАБОРІВ

ії «Юнака» наспіло привітів з різних

ні репродукції де-
що побачила їх
читачів.

Учасники Літун-
табору юнаків,
р. в Адірондакс,
привіт справді лі-
с скинули його уча-
літака редакторів
ову, як він перебу-
в Іст Четгем!
ро дякуємо.

Редакція

Лексингтон, Нью-Йорк
3 липня 1966

ПРОВІД І УЧАСНИКИ

**МІЖКРАЙОВОГО
ВИШКІЛЬНОГО
ТАБОРУ**

ПРОВІДНИКІВ ПЛАСТОВИХ ТАБОРІВ УЛЮ

МЕРОВА
УКОЛА
(ЗАСИЛЮО)

ДРУЖНИЙ ПЛАСТОВИЙ ПРИВІТ

[illegible]

СКОБ !

с.м.к. В.К.Родченко "3"
 на с.м.к. Д.С.Тамм 14
 с.м.к. Н.С.Козлов 20
 с.м.к. В.С.Степанов 24
 с.м.к. Н.С.Угрюмов 24
 с.м.к. Л.С.Ткаченко 24
 с.м.к. В.С.Степанов 24

ЗУСТРІЧ І МАНДРІВКА У СКЕЛЯСТИХ ГОРАХ

Скоб! Я називаюсь Богдан Хом'як і є пластуном прихильником 3-го куреня УПУонаків ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного в Едмонтоні. Щойно перейшов до юнацтва і радів, що мене і таких юнаків як я, допущено до участі в зустрічі у Скелястих Горах. Ще більше зрадів приїздом до нашого дому чотирьох пластунів з Монтреалу і двох пластунок із Ріджайни. На другий день, у суботу 16 липня, ми всі поїхали оглядати Едмонтон. Увечері в залі УНО в Едмонтоні була мила товариська забавка з танками, на якій ми всі дуже добре почувались. У неділю вранці

У святкуваннях 75-річчя поселення українців у Канаді взяло участь понад 25.000 осіб. На світлинці частина учасників цих святкувань. Між ними у першому ряді зліва: другий — український католицький єпископ Преосв. Ніл Саварин, третій — український православний архієпископ Високопреосв. Андрій Метюк, п'ята — кошова в Едмонтоні пл. сен. Ольга Саварин, шостий пл. сен. Петро Саварин, голова Відділу КУК у Едмонтоні, сьомий — прем'єр Канади Лестер Пірсон, восьмий — колишній посол до парламенту в Оттаві адвокат Іван Дікур.

Український православний архієпископ Високопреосв. Андрій Метюк (з права) і український католицький єпископ Преосв. Ніл Саварин (зліва) під час святкувань 75-річчя поселення українців у Канаді біля пам'ятника українським піонерам у Елк Айленд Парку біля Едмонтону, де у приймі прем'єра Канади Лестера Пірсона відбулися ці святкування 17 липня ц. р.

треба було рано вставати, щоб піти до церкви св. Юрія Переможця, звідкіля після Сл. Божої автобусами (як і з двох катедральних храмів: св. Івана та св. Йосафата) поїхали всі пластуни до Елк Айленд Парку на святкування 75-річчя поселення українців в Алберті.

Почесні гості святкувань. У першому ряді зліва до права: колишній посол до парламенту в Оттаві адвокат Іван Дікур, прем'єр Канади Лестер Пірсон та відомий пластовий і громадський діяч пл. сен. Петро Саварин, тепер голова Відділу КУК у Едмонтоні.

У парку великі маси народу. Обидва наші Владики — католицький Єпископ Кир Ніл Саварин і православний Архієпископ Андрій Метюк

Під час бенкету в Едмонтоні, в якому взяло участь понад 700 осіб, у тому понад 400 пластунів і пластунок з усієї Канади зі своїми провідниками, і який завдяки нашому землякові провінційному міністрові Алберти Амвросієві Головачеві спонзорував провінційний уряд Алберти. На світлинці одна з юначок передає міністрові А. Головачеві подарунок від Пласту. На світлинці теж бачимо голову КПС Канади пл. сен. Миколу Світуху і станичного в Едмонтоні пл. сен. Василя Кунду (частинно), що провадив бенкетом.

з панотцями відслужили молебень, прем'єр Канади Лестер Пірсон поклав вінок перед пам'ятником українським піонерам, опісля виголосив промову і швидко відлетів гелікоптером на летище. Незабаром і всі пластуни від'їхали автобусами до Едмонтону на бенкет.

У понеділок 18 липня засміялись до нас верхи Скелястих Гір, до яких ми приїхали пополудні та негайно розбили шатра в таборі. Увечері перша пластова ватра пригріла наші серця і всі ми почувались щасливими на лоні природи.

Гірські кози дивуються, що в Скелястих Горах роблять українські пластуни і пластунки.

На другий день Крайова Пластова Зустріч була відкрита з піднесенням двох національних прапорів: Канади та України під звуки пластового гимну: «Цвіт України і краса». Світило ясне сонце. Ми всі раділи і сміялися з радости. По обіді була теренова гра, 5 миль поза табором. Гурток старших юнаків з Вінніпегу вийшов переможцем, бо дійшов до мети і вивісив свій прапор переможців на схилі гори.

На третій день, усереду 20 липня — можна сказати — був Український День у містечку Джаспер. Здивовані туристи і мешканці міста приглядались із цікавістю до походу українських пластунів і пластунок, які гордо маршували з курінними прапорами і знаменами вулицями містечка. Опісля були спортові змагання на шкільному майдані та плавальні у міській плавальні.

У четвер від'їхали учасники табору молодших юнаків до Малін Кенйон і по 4-тій год. по-

Недалеко від цього місця над озером Малін таборували наші пластуни і пластунки.

полудні почалась наша гірська мандрівка по «Скайлайн Трейл», яка — ми думали — ніколи не скінчиться. Треба було йти вгору постійно крутою дорогою аж до гори «Сигнал». Вечеря була о 11й годині вночі. Зупа з ковбасою і гарячий чай з хлібом смакували всім нам чудово. Ледви ми опинились у шатрах, як почав падати дощ і стало гриміти, але ми заснули міцним сном.

У п'ятницю опівдні ми помандрували далі з важкими наплечниками вузькою стежкою аж під гору Текара, де розбили шатра, повечеряли і пішли спати. Знову дощ і ранком наші спальні мішки були вже мокрі.

У суботу довелося нам мандрувати дві милі в дощ, але ми таки дійшли надвечір до Шавел Песс, де індіанець Тед, що разом з англійцем Билом везли на конях харчі і шатра, прийняв нас, 12 найменших юнаків, і хворих до трьох великих шатер.

У неділю 24 липня довелося йти половину дороги — 7,5 милі ще далі вгору, перейти ховзькою стежкою через льодовик, де трапився колись випадок: тут одного разу кінь упав униз у прірву і згинув. Стежкою через льодовик треба було переходити одинцем, щоб не поховзнутись і не полетіти також униз. Наш любий друг пл. сен. Ярослав Спольський (ішов передостанній за нами) також поховзнувся і впав при кінці стежки на сніг.

Група юначок під час відпочинку у мандрівці по Скелястих Горах разом зі своїм провідником-альпіністом суддею Ярославом Росляком з Едмонтону.

Останні 7,5 милі дороги були щасливі. Ми сходили стежкою вниз, під кінець дві милі серед сильного дощу та громовиці, і нарешті дійшли до північного берега озера Малін. Розбили табір, повечеряли і пішли спати.

У понеділок 25 липня перепливали ми моторними човнами озеро Малін, розбили табір і до четверга 28 липня раділи з прегарної погоди. Угорі голубе небо з білими хмаринками. Вода в озері Малін — зелено-синя, круг озера стрімкі скелі, покриті снігом і льодовиками, з яких спливає дуже холодна вода до озера. Зелені дерева тільки над озером.

СПОМИН ІЗ СКЕЛЯСТИХ ГІР

ФОТОРЕПОРТАЖ

3) Під час церемоніалу відкриття зустрічі відбувається дефіляда пластунок перед проводом зустрічі.

1) Сотні юнаків і юначок звідусіль! Усі з нетерплячкою чекають початку зустрічі, початку пригод...

2) Відкриття зустрічі. Підносять прапори...

4) Дефілюють теж стрункі лави юнаків, готові до мандрівки до синіх Скелястих Гір. Здалека видно гірські верхи, покриті снігом...

Перед нашим приходом упав у горах сніг і температура дуже обнизилась, вода покрилась льодом, що його показували нам ще юначки. З табору над озером Малін наші юнаки ходили на прогулянки, а я з черги куховарив і тому не можу нічого про них сказати. У п'ятницю ввечері була ватра присвячена Іванові Франкові.

Вернулись до табору зустрічі — пережили ми радісні хвилини: у суботу їздили ми купатись у гарячих купелях до Мієт. Увечері була Служба Божа, яку відправив наш любий комендант пл. сен. о. Володимир Івашко. Потім була роздача кубка і трофеїв першунам у спортивних зма-

ганнях, грамот за тереному гру, відзначень 25-ом пластунам і пластункам, відзнак табору і зустрічі всім учасникам, весела ватра, стягнення національних прапорів і закриття зустрічі.

У неділю 31 липня роз'їхались усі поїздами додів, а ми вернулись автобусами до Едмонтону. І вже снуємо мрії про нову крайову пластову зустріч у Монтреалі — в липні 1966 року. Скоб'

Пл. прих. Богдан Хом'як

З кур. УПЮ-ів ім. гет. Петра Конашевича-Сагайдачного, Едмонтон.

5) Поки вирушити у високі гори, треба перевірити пластову справність. Теренівка: хто найкращий? Перед змагом юначки нараджуються — певно укладають собі стратегію і тактику...

7) Під час змагу треба переправитись через річечку і не замочитися. Часом це не вдається...

9) Щасливо переправились. Тепер можна помити руки і напитися зимної гірської води.

6) Змаг. Чи йти за компасом, чи за мапою? Чи може за індіанськими знаками, які десь загубилися?

8) До переправи через річку хлопці беруться більш "наукою" методом: якщо є річка, то треба збудувати через неї міст. Якщо нема нічого кращого, то навіть із шнурка.

10) І ось надійшла сподівана хвилинка: починають гірську мандрівку. Провідниця дає останні інструкції. Наплечники готові, на плечах, час у дорогу!

Наш юнацький табір на "Вовчий Тропі" в Іст Четгем, США, довго приготувався до великої ватри 13-го

Вишліть ще сьогодні

5.00 дол.

передплату за «Юнака»

на 1966 р.

Використайте для цього листок зголошення передплат, долучений до січневого числа "Юнака" за 1966 р. На 4-й сторінці обкладинки біля адрес наших передплатників з Канади і США є зазначений місяць і рік, доки заплачено передплати.

НАША ВЕЛИКА ЮНАЦЬКА ВАТРА

Дефіляда на таборі юнаків на оселі "Вовча Тропа", в Іст Четгем, Нью-Йорк, США, серпень, 1966 р.

серпня ц. р. у "Дні пластуна". Ми знали, що буде багато гостей, багато наших батьків та пластуни з Нью-Йорку та інших пл. станиць. Тому ми хотіли, щоб ватра вийшла якнайкраще. Цілий табір брав участь у приготуваннях, бо ми мали всі із запаленими смолоскипами уставитися під лісом на поляні у формі пластової лілеї.

Вже було зовсім темно, як ми зійшли згори з табору на велику поляну біля збіркової площі і тихо на наказ упорядників помаршували на місце, де мали запалити смолоскипи. Кожний побоювався, чи його смолоскип запалиться, чи він, бува, не збавить цілої уставки. Але коли ми почули оплески наших гостей, що здалека подивлялися нашу палаючу лілейку — ми знали, що нам це вдалося. Лавою рушили ми зі смолоскипами до збудованої ватри, а там запалив її спершу голова КПС у США пл. сен. Ю. Ференцевич, а відтак ми кинули в неї свої смолоскипи. Силь-

но збудована ватра горіла рівно і довго, вогонь ішов увору, і не треба було докидати хмизу (ріща) чи тікати від іскор. Так як вогонь, так рівно проходила і наша програма. Ми вислухали слово голови КПС, чому ми повинні брати собі приклад з Івана Франка, були свідками за присягання двох юнаків Ю. Курчака з Гемстеду і О. Пазуняка з Філадельфії, яке провели пл. сен. Ю. Ференцевич і комендант табору пл. сен. Т. Триш, бачили вдалу інсценізацію "Каменярів" і співали пісень, як нас вивчив друг Сагатий. Розуміється, співали теж і свою таборову пісню про "Конкістадорів" (таку назву мав наш табір).

Ціла ватра перейшла так, як ми старалися — по-пластовому, зі споконвічною веселою частиною, але в порядку й дисципліні.

Ромко М.

- 11) І ось вони вже в дорозі... Останній погляд на долину... Щасливої Вам доро-о-о-ги!!!
- 12) Ось, ось доріженька закурилася... На далекому вер-ху ще видно маленькі постаті пластунок. Щасливої Вам доро-о-о-ги!!!

Світлив Т. Г. і Л. О.

ДОБРЕ ДІЛО ТОРОНТОНСЬКИХ ЮНАЧОК

Від декількох років торонтонські юначки роблять спільне велике "пластове добре діло". Вони влаштовують базар, на якому продають численним відвідувачам власні ручні вироби, які вони підготовляли упродовж цілого року, а весь чистий прибуток з базару передають як свою пожер-

Станок гуртка "Чайка"

тву на цілі наукового осередку Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) у Сарселі біля Парижу у Франції. У базарі беруть участь усі гуртки всіх трьох куренів юначок у Торонті зі своїми виробами, як вишивки, кераміка, дитячі іграшки, печиво, декоративні предмети для мешкальних кімнат і тому подібне. Крім того на базарі влаштовують лотерію і буфет з різними смако-

Цьогорічний базар коша пластунів при Пластовій Станиці в Торонті на цілі наукового осередку НТШ у Сарселі відбувся в неділю 12 червня. Подаємо чистий заробіток поодиноких гуртків і куренів.

Станок гуртка "Верболюзи"

4 курінь ім. Лесі Українки

Гуртки:	доларів
"Стокрилі"	26.15
"Музи"	22.55
"Боярини"	29.25
"Струни"	13.65
"Мрії"	61.40
Разом 4 курінь	\$153.00

10 курінь ім. Олени Пчілки

Гуртки:	доларів
"Шовкова Косиця"	18.00
"Золота Липа"	18.50
"Троянди"	34.00
"Тирса"	38.75
"Маки"	00.00
Разом 10 курінь	\$109.25

Оціночка комісія базару з увагою оглядала всі вироби. Зправа до ліва: пл. сен. Т. Горохович, п. Ірина Мороз, п. Ліда Палій і пл. сен. Ц. Палій. Побіч них зв'язкова 12 куреня УПЮ-ок ст. пл. Х. Спольська і кошовка ст. пл. Р. Ганківська.

12 курінь ім. Олени Теліги

Гуртки:	доларів
"Верболюзи"	128.75
"Калина"	18.75
"Чайка"	19.00
"Чорнобривки"	37.30
"Лелеки"	7.80
Разом 12 курінь	\$221.60

Станок гуртка "Мрії"

3 лотерії:

"Шовкова Косиця"	53.50
"Мрії і Лелеки"	38.40
Буфет	31.85
3 лотерії і буфету	\$124.75
Разом увесь прибуток	\$597.30

Станок гуртка "Стокрилі"

Одна з декорацій п. Галини Новаківської, що прикрашували куртину сцени.

ОЦІНОЧНА КОМІСІЯ, у складі: пл. сен. Цьопи Паліїв, п. Ліди Палій, п. Ірини Мороз і пл. сен. Тоні Горохович, видала такі оцінки для гуртків юначок, що брали участь у базарі:

а) за виконання робіт під оглядом чистоти стилю українського мистецтва:

- 1 місце — гурток "Чайка"
- 2 місце — гурток "Боярині"
- 3 місце — гурток "Тирса"

б) за комерційність у переведенні базару:

Станок гуртка "Музи"

Станок гуртка "Чорнобровки"

- 1 місце — гурток "Шовкова Косиця"
- 2 місце — гурток "Мрії"
- 3 місце — гурток "Музи"

Перше місце під оглядом стилю українського мистецтва та комерційності **одержав гурток "Верболози"** з 12 куреня УПЮ-ок ім. О. Теліги. Курінь УСП-ок "Хортиця" дістав признание за мистецьке удекорування залі. Куртину сцени прикрашували малюнки п. Галини Новаківської.

Борис Скобар

ПЛАСТОВА ЯЛИНКА В МЕЛЬБУРНІ

Гарячий соняшний день 9 січня — можна було провести різно. Дехто напевно вибирався після Богослужби над море, інші спішили в гостину святкувати іменини Степанів, ще інші просто бажали відпочинку дома після святочної метушні.

Тому не диво, що організатори першої пластової "Ялинки", не були певні, чи прийдуть гості та чи не підведуть самі пластуни. Побойовання виявилися зайві. Гості та пластуни з родинами прибули точно й численно — близько 200 осіб. У вухах звучить ще рідна пісня-колядка, а серця сповнені почуттям нової дружби, тож, щоб плекати далі романтику спільних зустрічей, пластуни радо прийшли на "Ялинку".

Програма "Ялинки" почалася коротенькою сценкою-монтажем "Святвечір" за Лесею Храпливою, щоб познакомити молодь із важливішими звичаями нашого Святвечора. На тлі високої прибраної ялинки та святочно застеленого стола, відбувалася дія

сценки, в якій брали участь юнаки та юначки: Марійка Кравець, Роман Стельмахів, Надя Паук та Михась Возняк. Опісля на сцену вийшли колядники і майже кожний з них виголошував коротеньке "віншування" або відповідний вірш. Виголосивши свої поздоровлення, "колядники" усталися навколо вертепу, що був на другому кінці сцени. На тлі гарної декорації роботи старшого пластуна Любомира Сліпечького, стояли ясла. Біля них три символічні зірки, старші пластуни — Марта Стельмахів, Ліля Пташник і Наталка Вірлик, що виголосили святочні побажання.

Потім дія сцени перенеслася на залю. Заповідач пл. сен. Слава Болюх традиційною молитвою почала другу частину вечора. Присутні за колядували "Бог Предвічний" і почалася свята вечора.

Столи застелені білими обрусами, на кожному столі засвічені свічки. Кількість традиційних страв силою обставин обмежено до трьох:

кутя, борщ і вареники. Під час вечері наймолодші колядували. Потім колядували всі гості і молодіж "по столах", чия група краще. Пані І. Сірко щедро вручала завчасу нею, як господинею вечора, приготовані нагороди. Але враз пригасло світло і під звук пекельних свистів із під сцени вискочив Антипко з обережком різок і з неймовірною кількістю подарунків. Чого там тільки не було! — кошик для кошової, балія для "Чорноморців", золоті черевички на високих закаблукках для невисокого братчика, корона для таборового лікаря д-ра Івана Сірка і багато іншого.

Під звук коляд закінчився цей гарний вечір спільної пластової Ялинки. Присутні залишили Український Дім задоволені і в добром настрої.

В. Феденіч

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

ТІ ЧОТИРИ

Квартет пластунок "Ті чотири", що існує вже два роки у Філадельфії, створила ст. пл. Галя Сагата. У ньому співають: Галя Сагата, Люба Капій, Ніля Чума та Віра Чайківська. Їм звичайно акомпаніє Марійка Стадницька. Вони виступають на концертах та вечірках і мають заслужений успіх. Іноді до дівчат приєднується ще тріо пластунів у складі: Андрій Сагатий, Юрій Чайківський та Микола Купіш. На світлині квартет пластунок і тріо пластунів виступають на пластовому веселому вечорі.

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ В НІМЕЧЧИНІ

Цьогорічні пластові табори в Німеччині відбувалися від 26 липня до 16 серпня. Офіційне відкриття відбулося 27 липня спільним молебнем, який відслужили таборіві духовники: пл. сен. о. д-р Іван Гриньох, духовник для пластунів католицького віровизнання, і митрофорний протоієрей о. Паладій Дубицький, духовник для пластунів православного віровизнання. Молебень відслужено українською мовою. Обидва духовники сказали коротке слово з побажаннями доброго пластування на таборах.

Після молебня всі табори зібралися при щоглах, і при піднесенні національного прапора відспівано національний, а потім пластовий гимни. Комендант юнацького табору ст. пл. Ігор Мисько здав звіт за цілість голові КПС пл. сен. Дем'янові Пеленському, після чого відчитано наказ КПС про відкриття таборів і призначення комендантів таборів. Наказ читав ст. пл. Вальків, писар юнацького табору. По прочитанні наказу голова КПС пл. сен. Дем'ян Пеленський привітав усіх учасників таборів, а зокрема учасників - гостей з інших країн, які приїхали до нас таборувати. При тому згадав про важливу подію, а саме — про відзначення в наших таборах радісного ювілею дорогого Основника Пласту Дрота та про 55 річчя Пласту. По-

відомив, що Дрот приїде до нас до табору в неділю 14 серпня, і закликав, щоб ми з якнайбільшою повагою відзначали це рідкісне свято. При тому пригадав, що ми вже втретє маємо можливість вітати серед нас Дрота. Після відспівання пісні закарпатських пластунів офіційне відкриття таборів закінчено.

Цьогорічний провід наших таборів очолювали такі друзі і подруги комендантка табору новачок — пл. сен. Софія Кушнір, комендант табору новачків — пл. сен. Іван Керестіль, комендантка табору юначок — ст. пл. Мотря Мілянчик, комендант табору юнаків — ст. пл. Ігор Мисько. Духовниками таборів були: пл. сен. о. д-р Іван Гриньох (для католиків) і митрофорний протоієрей Паладій Дубицький (для православних). Інтендантом таборів був пл. сен. Григорій Комаринський, а таборовим лікарем пл. сен. д-р Михайло Костів. Учасників таборів — не враховуючи проводу — було 162, в тому 141 з Німеччини, 10 з Бельгії, 8 із Франції, 2 з Іспанії і 1 із Югославії. При кінці таборів юнаки і юначки приступили до здавки першої і другої проби. Хоча погода була надзвичайно погана, всеж таки настрої добрий і наші цьогорічні літні табори пройшли успішно.

Таборовик

— Любиш мене?
— Безмежно!
— А вмер би через мене?
— О ні! Мос кохання невмируще.

Артист був схвильований: заятра йому належало давати концерт. Він сказав дружині:

— Люба, я буду грати лише, лише і лише для тебе.

— Але ж, милий, — спробувала втішити його молода жінка — Може ж бути, що, крім мене, приїде ще кілька людей.

— Тобі справді подобається капелюшок пані Ковальської?

— Ну, звичайно! Він робить її старшою не менше, ніж на десять років.

— Як живеш. Джим? Одружився, чи, як раніше, сам собі готуєш обіди?

— І те, і друге.

— Наша нова квартира чудова, але має один недолік: сусіди чують усе, про що ми говоримо.

— А хіба не можна повісити на двері товсті портьєри?

— Можна, але тобі мені не буде чути, про що розмовляють сусіди.

Дружина, показуючи чоловікові новий журнал мод:

— Бачиш, цього року чоловіки носитимуть сорочки без гудзиків.

— Чудово! Виходить, я вже п'ятнадцять років одягаюсь за останнім словом моди.

Мала Олеся, ідучи з мамою, побачила на одному з будинків термометр.

— Мамо, а що це?

— Термометр, — відповіла мати.

— Хіба будинок хворіє?

Я ТАКОГО ЩЕ НЕ БАЧИВ

До Пластового Музею надійшов великий пакунок. На великому білому картоні уміщена річна стінна газета «Цвітка», яку видав гурток юначок «Євшан Зілля» 34 Куреня УПУОк ім. 500 героїнь із Кінгіру» у Сиракузах в 1965 році.

Ця ручно писана газетка виразним різним письмом подає різномірний матеріал як загального історичного змісту, так із місцевої праці гуртка і куреня.

Зміст ілюструється вирізками образків із пресових видань, листівками або власноручними малюнками та малюнками.

Заголовок розмальований різномірними квітами, до кожного місяця відповідними до їх появи.

Перше число за січень 1965 року має такий зміст: Наш клич «Плекай таланти, шукай знання, щоб вивели тебе на верхогір'я».

1. «Чому «Цвітка»? (На згадку, що в 1914 р. виходив такий журнал у вид. «Просвіта»).
2. «Про наш гурток» (Вибрано назву, беручи за взір попереднього гуртка тої ж назви, який безмірно 7 років від новачства до старшого пластуництва провадив дуже діяльну працю в курені).
3. «Різдво».
4. «22 січня» (Про Українську Центральну Раду та проф. М. Грушевського).
5. «Крути».
6. «Важніші події в українському житті».
7. «Гурткова Хроніка».

Редакційна Колегія: головний редактор пл. Мира Рубич, члени: пл. Ірена Миколаєвич і Катруся Євчук. Дописували всі члени Гуртка.

У дальших числах знаходимо статті: «Ольга Басараб», «Олена Теліга», «Леся Українка», «Про Тараса Шевченка», «Українські великі звичаї», «Чорне море», «Св. Юрій», «Наше цюгорічне Свято Весни», «Мати Божа опікунка України», «Початок шкільного року», «Св. Покрова», «Жовтень — місяць книжки», «Спомини з таборів», «Перший Листопад», «Базар», «Наша пл. присяга», «Признання в курені», «Св. Миколай», «Краєвий юнацький змаг», «Підсумки праці» та інші принагідні статті.

Від вересня наступила зміна редакції: Голова — Маруся Александрович, члени — Ірина Миколаєвич, а мистецьке оформлення — Мира Рубич.

Цілість цієї газетки робить дуже гарне враження. Видання дбайливе і може бути зразком для інших гуртків та куренів. Знаємо — були спроби видання стінної газетки, але виходило одне або два числа і завзяття проминало. Газетка не виходила.

Юначки гуртка «Євшан Зілля» дали приклад, як можна гарно видати стінну газетку і бути витревалими.

Їхня газетка є прикрасою в Пластовому Музеї і не раз тим, які оглядають, стає прикро, що ніхто з них не спромігся виконати те, що зробив гурток юначок в Сиракузах. Бажаємо їм далі успішно видавати газетку, а з кінцем року — знову переслати до Пластового Музею.

пл. сен. Леонід Бачинський
керівник Пластового Музею
в Клівленді, США

ЩО

ЧИТАТИ?

Наша література повна прецікавих повістей і оповідань із козацьких часів. Сьогодні подаємо список деяких із цих повістей відомих українських письменників.

● БОГДАН ЛЕПКИЙ — написав трилогію про Мазепу і його часи. Про це ми вже писали. Багато із вас уже читало цю серію повістей. Але, чи читали ви: «Крутіж» — дуже цікава повість із часів гетьмана Івана Виговського, «Мазепа» — повість, доповнення до трилогії, «Сотників»?

● АНДРІЙ КАЩЕНКО — знаний український письменник, головню славний із своїх пригодницьких повістей із часів козаччини: «У запалі боротьби», «Зруйноване гніздо», «Кость Гордієнко», «Славні побратими», «Борці за правду», «Під Корсунем», «З Дніпра за Дунай», «Над Кодацьким порогами», «На руїнах Січі».

● АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ — може найбільш славний письменник про козаччину. Написав пригодницькі романи: «Козацька помста», «Віддячився», «За сестрою», «Сагайдачний», «На уходах» та багато інших. Багато із цих повістей перекладено різними мовами світу (наприклад німецькою).

● МИКОЛА ГОГОЛЬ — написав світової слави повість «Тарас Бульба», з якої зроблено було багато фільмів, балетів, опер... Прочитайте теж дуже веселі його оповідання «Вечорі на хуторі край Диканьки».

● ПАНТЕЛЕЙМОН КУЛІШ — написав одну із найкращих повістей української літератури «Чорна Рала» (для старших юнаків).

● ОСИП МАКОВЕЙ — написав дуже цікаву пригодницьку повість із часів Хмельницького «Ярошенко». Кожний повинен її прочитати.

Це лиш декілька повістей із козацьких часів — є їх багато більше. Ану, пошукайте — може знайдете ще декілька? Пишіть до Старого Вовка.

1. ДИВНИЙ ГОДИННИК

З далекого Китаю прийшла до нас така головоломка:

З одного будинку прислали по годинникаря.

— Я хворий, — сказав годинникарь, — не зможу піти. Але, якщо ремонт нескладний, я пришлю до вас свого учня.

Виявилось, що потрібно було зламані стрілки замінити іншими.

— Він це зробить, — сказав годинникарь — перевірить механізм годинника і підбере нові стрілки.

Учень майстра пішов на вказану адресу. Коли він закінчив ремонт годинника, уже смеркало. Він похапцем надів стрілки, поставив їх за своїм годинником: велику стрілку на цифру 12, а маленьку на цифру 6. Було 6 годин вечора. Незабаром після того, як він повернувся до майстерні, задзвонив телефон. Хлопець узяв рурку і почув сердитий голос замовника:

— Ви погано відремонтували годинник, він невірно показує час.

Учень майстра, здивований цим повідомленням, пішов знову до замовника. Годинник показував початок дев'ятої. Вийнявши свій кишеньковий годинник, він простягнув його господареві будинку:

— Перевірте, будь ласка. Ваш годинник ні на секунду не відстає.

Замовникові довелося погодитися, що годинник у даний момент дійсно показує правильний час.

На другий день ранком замовник знову подзвонив і сказав, що стрілки годинника, очевидно, з глузду з'їхали і розгулюють, як їм заманеться. Учень майстра побіг до замовника. Годинник показував початок восьмої. Звіривши час за своїм годинником, він не на жарт розгнівався:

— Ви смієтесь із мене. Ваш годинник показує точний час!

Годинник дійсно показував точний час. Розгніваний учень майстра хотів відразу ж піти, але господар затримав його. А через кілька хвилин вони знайшли причину цієї дивної пригоди.

Чи не здогадалися ви, у чому тут справа?

2. СХОВАНКА

В Україні є багато старовинних замків, фортець, твердинь... Колись, як ще по Україні мандрували наші пластуни, один гурток зайшов до однієї такої старої зруйнованої твердині.

— Це страшенно старовинна фортеця — сказав Юрко, їхній гуртковий. — Вона мабуть ще з княжих часів!

— А тихо-тихо тут! — сказав Ромко. — Я певний, що в цих руїнах напевно ще духи старовинних лицарів, князів...

Але хлопці сміялися з Ромка: — Хто бачив духів сьогодні! Та, подивіться! Як добре придивитись до цього образка, то знайдете там і князя і 10 його дружинників!

3. МАТЕМАТИЧНА ЗАГАДКА

— Дідусю, скільки років вашому синуві?

— А йому стільки тижнів, скільки моєму внукові днів. А внукові стільки літ, скільки мені місяців.

— А вам, дідусю, скільки років?

— А мені із сином і внуком рівно 100 років. Скільки років кожному?

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

1. ХРЕСТИКІВКА

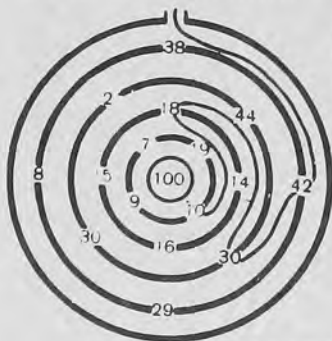
Поземо:

Доземо:

1. Засвистали
2. Пороги
3. Ракети
4. Жупан
5. Цар
6. Крим
7. Кінь
8. Оса
10. Дон
13. Гармати
16. Булава
19. Орда
20. Хан
22. Козак
24. Січ
28. Море
32. Кошовий
33. Гетьмани
35. Хортиця
38. Млин
39. Могили
40. Кобзар
41. Два
43. Тіло
44. Ради
46. Ніс

1. Запорожець
7. Коровай
9. Руді
11. Сорок
12. Пирог
14. Он
15. Шабля
17. Амінь
18. Танок
21. Лук
23. Списи
25. Мазепа
25. Па
27. Дума
29. Віз
30. Чайка
31. Отрок
33. Гра
34. Лях
36. Три
37. Отаман
39. Мушкет
42. Сок
43. Татари
45. Ананас
47. Накази
48. Ясир
49. Степи
50. Яничари

2. АРИТМЕТИЧНИЙ ЛЯБІРИНТ

Сума дорівнюватиме 100, якщо скласти всі цифри, що зустрічаються на шляху, позначеному лінією.

ДОЩ ПОКАЗУЄ ЧАС

Мешканці бразилійського міста Пара визначають час не за Сонцем, а за дощем. Справа в тому, що кілька разів на день на місто обрушуються короткі і несподівані зливи, при чому майже в один і той же час. Тому мешканці Пара, призначаючи зустріч або візиту, не кажуть «о десятій годині ранку» чи «о шостій годині пополудні», а умовляються так: «Перед першим ранковим дощем» або «після другого післяобіднього дощу».

ДИТЯЧІ ВАКАЦІЇ

Завтра рано йдемо в ліс
(не потрібні авто-віз!).
Будуть нам пташки співати,
а зозуленьки кувати,
щастя-долю сповішати,
довгі роки провішати,
Ліс усю нам правду скаже –
шати всі дерев покаже.

Трави нам застелять килим,
цвіт всміхнеться оком милим.
Слухать будемо все, радіти,
як щасливі всюди діти.

Накупавшись у річці,
голубій неначе стрічці,
Всі у настрою ясному
ми повернемось додому.

Ася Діденко

“ТРИЗУБ” ЗДОБУВ ЧЕТВЕРТИЙ РАЗ ЧЕМПІОНАТ І ЧАШУ США

Футболісти «Тризуба» перемогли 3:0 дружину «Орендж Кавнті» з Лос Анджелесу у відплатних фінальних змаганнях за Чашу США і здобули цю Чашу та звання чемпіона країни на 1966 рік. «Триzub» став уже четвертий раз чемпіоном і володарем Чаші США, так що за останніх сім років уже п'ятий раз буде вирізьблена назва «Юкрениєнс» на Чаші США, бо крім чотирьох чемпіонатів «Тризуба» також УСК з Нью-Йорку був один раз володарем Чаші США у 1965 році. На фінальних змаганнях «Тризуба» приввних було понад 3,000 осіб.

(За «Свободою»)

РЕКОРДИ УКРАЇНЦІВ

Торік спортсмени з України встановили шість світових, десять європейських, тридцять сім союзних і сто сімдесят шість республіканських рекордів. Чемпіонами світу стали сім, Європи — тринадцять, а чемпіонами СРСР — сто один українських спортсменів.

подав Де Коста, ЧМ,

(За журналом «Молодь України»)

Замість квітів на свіжому могилу

бл. п.

СТ. ПЛ. ОЛЕКСАНДРИ М. СТАРУХ

складаємо 10.00 дол. на пресфонд "Юнака"

Д-р ДМИТРО і МАРІЯ ФАРІОН
Парма, Огайо, США

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Юнаки на пластовому таборі "Борислав сміється" на Новому Соколі біля Боффало, США	27.00
Юначки на пластовому таборі "Зів'яле листя" на Новому Соколі біля Боффало, США	10.00
Д-р Дмитро і Марія Фаріон, Парма, США, замість квітів на могилу сл. п. ст. пл. Олександр М. Старух	10.00
Пл. сен. о. Степан Сулик, Перт Амбой, США	5.00
Пл. сен. Марія Феник, Монреал, Канада	5.00
Пл. сен. Ярема Весоловський, Л.Ч., Торонто, Канада	4.92
Ст. пл. Мирок Бабюк, Рочестер, США	2.00
Пл. сен. Петро Содоль, Бруклін, США	2.00
Ст. пл. Рома Багрій, Гамільтон, Канада	1.00
Пл. сен. Роман Гринаш, Менчестер, Англія	0.70
Пл. розв. Людмила Воронка, Кліфтон, США	0.50
Разом у цьому списку	\$68.12

ОЩАДЖУЙТЕ І ПОЗИЧАЙТЕ

в кредитівці
**УКРАЇНЬСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
САМОПОМІЧ**

в Філадельфії

- Особисті позики на купно домів і авт
 - Студійні позики зі сплатою ратами аж після закінчення студій.
 - Телефон: ГЛ 5-8770
- 4814 N. Broad St. Philadelphia, Pa., 1940

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79/98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
 - * морозиво * солодоші — теж вибагливі, імпортовані
 - * шкільне і канц. приладдя * українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

ОДИНОКА ПЛАСТОВА КРАМНИЦЯ В КАНАДІ

ПЛАЙ

продає

● книжки — шкільні підручники — молитовники — часописи — журнали — образи; ● різьбу — рами до образів — кераміку — вишивки — полотно і нитки до вишивання; ● дитячі іграшки — спортове приладдя — таборовий виряд; ● солодоші — содові води; ● пластові однострої, відзнаки і т. п.

● Кооператива «ПЛАЙ» приділяє щорічно зі свого зарібку більшу пожертву на пластові цілі.

PLAY - COOP. LTD.

768 Queen St. W., Toronto 3, Ontario

Хто з вас подорожує

□ літаком □ кораблем □ поїздом □ автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожний квиток і одержати безплатно всієї інформації

в українським подорожнім бюро
Маркіяна Когута і Дарії Залозецької

BLOOR TRAVEL AGENCY

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Пластуні і Пластунки в Монтреалі!
ВСІ СВОЇ ОЩАДНОСТІ СКЛАДАЙТЕ
в Кредитівці

УКРАЇНЬСЬКА НАРОДНЯ КАСА

а вони з відсотками придадуться Вам в часі Ваших студій. По інформації голосіться в Централі при вул. 120 Дюпюа схід, або телефонічно 845-8365 в урядових годинах. Щоденно: від 10-ої ранку до 2-ої попол. і від 5-ої до 8-ої веч. В суботи: від 12-ої до 3-ої попол.

Увага!

Увага!

Передплатники «Юнака»,

ПЕРЕДПЛАТУ

можна тепер вплачувати в Торонто в пластовій кооперативі «ПЛАЙ», а в Нью-Йорку в пластовій крамниці — «МОЛОДЕ ЖИТТЯ». Річна передплата для Канади та США є тепер 5 дол.

Друкарня-переплетня

КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетничі
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

27 РОДІВ СМАЧНОГО ХЛІБА

а крім того

РІЗНОРОДНІ КАЛАЧІ І БУЛОЧКИ
випікає щоденно для Вас і Вашої родини відома
в Торонті й Онтаріо пекарня

2-20 Fraser Ave. Toronto, Ont.
Phone: LE 6-1196

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в на-
шій кредитівці одержите: **5½%**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО
140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Українська пекарня

The Future Bakery

якої власниками є

АННА і пл. сен. РОМАН ВЖЕСНЕВСЬКІ
випікає

і всі інші печива
735 Queen St. W. Toronto, Ont.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пла-
стуна та кожної доброї пластунки.

ПЛАТУНИ І ПЛАТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в найбільшій
і найстаршій в Торонті Кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

КУПУЙТЕ

ФАРБИ ДО МАЛЮВАННЯ ДОМІВ

★ порцеляну та скляні вироби ★ кухонний по-
суд ★ ремісничі знаряддя: ★ всі залізні това-
рі в українській крамниці ПЕТРА ГОЛОВАТОГО
(При перехресті вулиць Дандес і Дафферин)

FEDERAL HARDWARE

1475 Dundas St. W. Tel.: 536-3826

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той далар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2331 West Chicago Ave. — Chicago 22, Ill.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, приєдну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

СИНІЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАСЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!